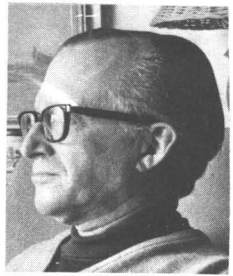

Pas a desnivell

Les distàncies

Entre altres tristeses de volum variable, els catalans en patim una que fa aparició de tant en tant, en els curts intervals que separen els llargs períodes de restricció de llibertats. Així que hi ha ocasió —i tothom sap que no n'hem tingudes gaires— d'expressar els nostres sentiments "peculiaris" (per dir-ho amb un mot que no intranquil·litza tant) sorgeixen en tot l'àmbit peninsular veus que reclamen dolgudament solucions autonòmiques.

És inqüestionable que tenen tot el dret de fer-ho, però és una llàstima que no s'hi llancin quan els catalans (i els altres pobles que de sempre han lluitat per aconseguir-ho) es veuen obligats a callar. Sobretot les zones centrals, aquest altiplà que en temps històrics no massa llunyans dominavala meitat del món conegut. És difícil comprendre que aquesta formació i vocació de manar desemboquin en un esperit descentralitzador, però si la disposició favorable existeix de veres, és indubtable que hauria estat de gran ajuda durant les etapes adverses que ens han baldat repetidament.

D'altra banda, el mèrit que els pertoca i el consol que ens donen són escassos. Tot i admetre que les intencions són pures i que els principis s'inspiren ara en la més absoluta bona fe, produeixen un efecte contrari: sembla que es vulgui posar en evidència una atomització nefasta, com si fóssim uns nens malcriats que demanen a crits unes joguines amb les quals (a més de no ésser nosaltres) ens hi podem fer mal.

Plantejada en aquests termes, la qüestió pren l'aire d'un apostolat que requereix paciència —la justa— i força (tota la que faci falta). Ens segueixen el corrent per no contrariar-nos, des de pedestals situats molt per damunt dels nivells de decisió que estan disposats a concedir-nos. Surten a la llum les figures de retaules despintats i amb poca aptitud de convèncer: ens reressuciten velles institucions desmantellades que hauríem de reparar i utilitzar-les novament, i les imatges de supergovernadors o de virreis. Es parla de potenciar les "províncies", perquè les regions desvetllen seriosos recels, i d'elevare el nostre folklore, per graciós generositat, a la categoria de patrimoni nacional. En resum, i potser degut a una real incapacitat de veure-ho d'una altra manera, no es va més enllà de sospesar la conveniència d'un reforçament de les atribucions que el poder central concedeix als seus representants a Catalunya. Hi ha qui no pot entendre de cap manera que això no ens faci del tot feliços.

Per damunt d'aquest panorama estepari pren cos una realitat que el diari més antic del Continent remarcava fa poc en un editorial ple d'encert: Barcelona està situada a cent-cinquanta quilòmetres de l'Europa comunitària i a sis-cents trenta de Madrid. Segons com es miri, podríem dir que nosaltres tenim el futur més a frec. ● PERE CALDERS